

LIBRIS

What know

MINISTERUL EDUCAȚIEI

GHEORGHE CĂȚANĂ (Coord.)

ANDREI VARASCIUC

SAMUEL FLORIN BÎRLE

ȘPERANȚA-DOINA CĂȚANĂ

ANDREI DANIEL POP

GABRIEL ȚIMIȘ

RELIGIE

CULTUL PENTICOSTAL

CLASA a VI-a

EDITURA DIDACTICĂ
ȘI PEDAGOGICĂ S.A.

Competențe generale și competențe specifice	5
Ghid de utilizare a manualului	6
Să ne amintim din clasa a V-a	9
Evaluare inițială	10
DUMNEZEU SE FACE CUNOSCUȚ OMULUI	11
Țara sfântă în vremea Mântuitorului Hristos	12
Nașterea și copilăria lui Isus Hristos	16
Începutul propovăduirii lui Isus Hristos	20
Iubirea Mântuitorului Isus Hristos pentru oameni	24
Rugăciunea „Tatăl nostru”	27
Jertfirea pe cruce și biruința asupra morții	29
Înălțarea Domnului Isus Hristos	32
RECAPITULARE	34
EVALUARE	36
IUBIREA LUI DUMNEZEU ȘI RĂSPUNSUL OMULUI	37
Recunoștința omului	38
Mărturii despre ajutorul primit de la Dumnezeu	43
Dorința pentru schimbarea vieții	46
Mărturii ale Dumnezeirii lui Isus Hristos	50
RECAPITULARE	54
EVALUARE	55
VIAȚA CREȘTINULUI ÎMPREUNĂ CU SEMENII	57
Căutarea Împărăției lui Dumnezeu	58
Încrederea în purtarea de grijă a lui Dumnezeu	63
Rugăciunea, putere a vieții creștine	66
Milostenia, manifestare a iubirii față de semeni	69
Iertarea, semn al bunătății sufletești	73
RECAPITULARE	77
EVALUARE	78
VIAȚA COMUNITĂȚII ȘI SĂRBĂTORILE CREȘTINE	79
Nașterea Domnului Isus	80
Botezul Domnului	84
Învierea Domnului	86
Înălțarea Domnului	89
Pogorârea Duhului Sfânt	92
EVALUARE	95

1. Utilizarea conceptelor specifice religiei proprii, în conexiune cu diferite manifestări ale credinței

- 1.1. Prezentarea cronologică a principalelor evenimente din viața și activitatea Mântuitorului Isus Hristos, pe baza textelor biblice
- 1.2. Integrarea unor concepte specifice în prezentarea de evenimente religioase, istorice și culturale
- 1.3. Selectarea de informații adecvate din surse și cu mijloace variate, pe teme cu relevanță moral-religioasă

2. Manifestarea unui comportament moral, în viața personală și în societate, în acord cu valorile religioase

- 2.1. Prezentarea unor modele spirituale, pe baza textelor biblice, religioase, literare studiate
- 2.2. Relaționarea pozitivă cu colegii, în activități, sarcini de învățare, situații-problemă, utilizând reguli de comportament moral-religios

3. Raportarea experiențelor din viața de zi cu zi la principiile religioase, cu respectarea identității și diversității religioase

- 3.1. Analizarea unor moduri de manifestare a diversității religioase în viața personală, a grupurilor de apartenență, a comunității
- 3.2. Asumarea unor responsabilități față de sine și față de ceilalți, prin raportarea la valorile moral-religioase
- 3.3. Analizarea rolului diferitelor sărbători în viața personală și a comunității, cu identificarea de elemente de specificitate pentru diferite comunități

TITLUL LECȚIEI,
conform programei școlare

ȚARA SFÂNTĂ ÎN VREMEA MĂNTUITORULUI HRISTOS

Fiți-vă adus la locul acesta și ne-a dat țara aceasta, țară în care cerge lapte și miere. Deuteronomiu 26:9.

ASPECTE GEOGRAFICE ȘI ISTORICE
În vremea Domnului Iisus, Țara Sfântă (sau Israel), se întindea de la Marea Mediterană (în vest), până dincolo de râul Iordan (în est). În partea de nord ajungea până spre (munte) Cezareea lui Filip, iar în sud până aproape de orașul Beer-Sheva.
Țara, în care a crescut Mântuitorul cuprindea trei regiuni importante:

- Galileea** - poziționată în partea de nord, unde Iisus Și-a desfășurat mare parte din lucrarea Sa și unde se afla și orașul Nazaret.
- Samaria** - aflată la sud de Galileea, unde trăia încă din perioada Imperiului Asirian un amestec de popoare care au adoptat o înclinație diferită, motiv pentru care au urmat să fie dispuși de Iudei.
- Iudeea** - situată la sud de Samaria. A devenit provincie romană, fiind condusă de regele Irod. Capitala acestei provincii era Ierusalimul, centru religios, economic, administrativ și cultural.

Demografia de *Israel* provine de la strămoșii poporului ebreu, Iacov, căruia Dumnezeu i-a zis: „Numele tău nu va mai fi Iacov, ci te vei numi Israel; căci ai luptat cu Dumnezeu și cu oamenii și ai fost biruitor” (Geneza 32:28). Denumirea de Țara Sfântă, cum este cunoscută azi în toată lumea, se datorază faptului că aici s-a născut și a trăit cea mai importantă personalitate din istorie: Domnul Iisus. Istoria prezentată în Scriptură se leagă de orșele, miazăile, caștile și regiunile care pot fi întâlnite și astăzi în Israel.

Orașe din Israel	Ierusalim, Betleem, Betania, Nazaret, Capernaum, Cana, Horazin, Cezareea, Hebron, Ioghe etc.
Munți din Israel	Tabor, Hermon, Garizim, Ebal, Muntele Măslinilor, Carmel etc.
Râuri și Mări din Israel	Râul Iordan, Marea Galileii, Marea Moartă

Fiți-vă adus la locul acesta și ne-a dat țara aceasta, țară în care cerge lapte și miere. Deuteronomiu 26:9.

Fișei au locați aici încă din secolul 14-13 î.Hr., odată cu cucerirea Canaanului de către Iosua. A urmat o perioadă de circa 400 de ani în care poporul a fost condus de judecători, iar apoi a început perioada monarhiei. Primii împărați au fost Saul, David și Solomon, care au făcut țara să înflorască și au câștigat războaiele cu neamurile cunoscute. Deși Dumnezeu a sprijinit poporul, acesta s-a dovedit a fi de neamuritate

30 Pagina

DENUMIREA DOMENIULUI din programa școlară

TEXTUL LECȚIEI,
conținut ce cuprinde informații necesare pentru dezvoltarea lecției din perspectiva competențelor specifice

VERSET din BIBLIE:
corelat cu tema lecției, cu rol de memorat / brainstorming

IMAGINE/HARTĂ,
sugestivă pentru tema lecției / reprezentare grafică a vremii biblice

SĂ EXPLORĂM:
cerințe explorative și de reflecție pentru consolidarea noilor cunoștințe

Să explorăm

- Explică rolul Duhului Sfânt în viața ucenicilor.
- Describe cum a avut loc înălțarea Domnului potrivit evanghelistului Luca.
- Arată cum au așteptat ucenicii Domnului revărsarea Duhului Sfânt.

Aprofundare

Citește cu atenție textul biblic răspund la cerințe:
Deci apostolii, pe când erau străduți la slăvită, L-au întrebat: „Doamne, în vremea aceasta ai de gând să apesi din nou împărăția lui Israel?” El le-a răspuns: „Nu este treaba voastră să știți vremurile sau sezonurile; pe acestea Tatăl le-a păstrat sub stăpânirea Sa. Ci voi veți primi o putere, când Se va coborî Duhul Sfânt peste voi, și-Mi veți fi martori în Ierusalim, în toată Iudeea, în Samaria și până la marginea pământului.” După aceea a spus aceste lucruri, pe când se uitau ei la El. S-a înălțat în cer, și un nor L-a acoperit din ochii lor. Și cum stăteau ei cu ochii priviți spre cer pe când Se uită El, într-o clipă și-au arătat doi bărbați întinziți în alb și au zis: „Bărbați galileeni, de ce stați și vă uitați spre cer? Acest Iisus care S-a înălțat la cer din mijlocul vostru va veni în același fel cum L-ați văzut mergând la cer. Paște-te Apostolilor! 1:6-11

- Care era interesul ucenicilor? Seamănă cu interesul creștinilor de astăzi?
- De ce credeai că Iosue a răspuns ucenicilor că nu este treaba lor să se ocupe de vremea sfârșitului?
- Care trebuie să fie încredințarea ucenicilor la Iisus?
- De ce ar fi mesajul înțelegerii în împărăția marelui Dumnezeu care le-a încredințat-o Domnul Iisus?

Relația cu Biblia

Caută în referințele date din Biblie cuvintele pe care să le notezi în caiet. Vei descoperi lucruri noi.

- Al doilea cuvânt din Efeseni 2:4
- Primul cuvânt din Rut 3:12
- Al cincilea cuvânt din Psalmul 91:7
- Al treilea cuvânt din Daniel 3:18
- Al doilea cuvânt din Faptele 6:4

Să aflăm mai multe...

„Revărsarea lui Iosua va avea loc în același fel ca și înălțarea Sa. După înălțarea, Iosua este în dreptul Taborului (vârtejului lui Șefan).”
„În primul secol era o război colosală: creștinii erau încă stăpâniți de creștinismul” (Ierusalim), pe care acesta se făcea referință la faptul că erau înșelăți creștinilor și determină și pe alții să devină creștin.”

31 Pagina

VERSET DE MEMORAT:
verset cheie din Biblie ce se propune elevilor pentru a fi învățat pe de rost

APROFUNDARE:
exerciții în vederea dobândirii competențelor specifice și a corelării noilor cunoștințe cu cele însușite anterior

RELAȚIA CU BIBLIA:
exercițiu propus pentru dezvoltarea deprinderii de a folosi Sfânta Scriptură

PORTOFOLIU:
activități didactice individuale ce pot fi desfășurate de elevi în timpul liber

SĂ AFLĂM MAI MULTE... informații de cultură generală din sfera temei lecției

1. Completează spațiile libere:

- Întreaga istorie vorbește despre Dumnezeu, dar mai ales istoria poporului _____.
- Prietenul lui Dumnezeu a fost _____.
- Familia lui _____ a fost salvată de la potop.
- Dumnezeu ne-a trimis poruncile Sale în Vechiul Testament printr-un om pe nume _____.
- Femeia care a salvat poporul ei de la pierzare s-a numit _____.

2. Notează cu A (adevărat) sau F (fals):

- Iosif nu i-a iertat pe frații săi pentru a le da o lecție bine meritată. _____
- Noi nu suntem datori să ne iubim țara pentru că țara noastră este în cer. _____
- Samuel a fost un copil cu o chemare specială pentru poporul Israel. _____
- Iona a fost trimis să vorbească ninivenilor despre dragostea lui Dumnezeu. _____
- Părinții lui Ioan Botezătorul s-au numit Zaharia și Maria. _____

3. Asociază în mod corespunzător cuvintele din stânga cu cele din dreapta:

Decalog

Avraam

Văduva din Sarepta

Ghedeon

Ardere de tot

Profetul Ilie

Cele 10 porunci

Jertfă

Judecător

Părintele celor credincioși

4. Răspunde la următoarele cerințe:

- Precizează zilele creației și ce a fost creat în fiecare zi.
- Menționează promisiunile făcute de Dumnezeu lui Avraam.
- Enumeră în ordine cele Zece Porunci.
- Prezintă activitatea unui profet la alegere din Vechiul Testament (Ilie, Iona, Ieremia etc).

5. Alcătuieste o compunere de 10-15 rânduri cu titlul: *Începuturile poporului ales*, pe baza textului

biblic: *Domnul zise lui Avram: „Ieși din țara ta, din rudenia ta și din casa tatălui tău și vino în țara pe care ți-o voi arăta.”* (Geneza 12:1)

În compunere trebuie să incluzi:

- Țara din care a ieșit Avraam;
- Țara în care s-a stabilit Avraam;
- Cum i-a fost schimbat numele lui și a soției-lui;
- Numele primilor doi copii ai lui;

LIBRIS TARA SFANTA IN VREMEA MANTUITORULUI HRISTOS

El ne-a adus în locul acesta și ne-a dat țara aceasta, țară în care curge lapte și miere Deuteronom 26:9.

ASPECTE GEOGRAFICE ȘI ISTORICE

În vremea Domnului Isus, Țara Sfântă (sau Israel), se întindea de la Marea Mediterană (în vest), până dincolo de râul Iordan (în est). În partea de nord ajungea până spre ținutul Cezareei lui Filip, iar în sud până aproape de orașul Beer-Șeba.

Țara în care a crescut Mântuitorul cuprindea trei regiuni importante:

1. **Galileea** – poziționată în partea de nord, unde Isus și-a desfășurat mare parte din lucrarea Sa și unde se afla și orașul Nazaret.

2. **Samaria** – aflată la sud de Galileea, unde trăia încă din perioada Imperiului Asirian un amestec de populații care au adoptat o închinare diferită, motiv pentru care au ajuns să fie disprețuiți de iudei.

3. **Iudeea** – situată la sud de Samaria. A devenit provincie romană, fiind condusă de regele Irod. Capitala acestei provincii era Ierusalimul, centru religios, economic, administrativ și cultural.

Denumirea de *Israel* provine de la strămoșul poporului evreu, Iacov, căruia Dumnezeu i-a zis: „Numele tău nu va mai fi Iacov, ci te vei chema Israel; căci ai luptat cu Dumnezeu și cu oamenii și ai fost biruitor” (Geneza 32:28). Denumirea de Țara Sfântă, cum este cunoscută azi în toată lumea, se datorează faptului că aici s-a născut și a trăit cea mai importantă personalitate din istorie: Domnul Isus. Istoria prezentată în Scriptură se leagă de orașele, munții, râurile și regiunile care pot fi întâlnite și astăzi în Israel.

Orașe din Israel	Ierusalim, Betleem, Betania, Nazaret, Capernaum, Cana, Horazim, Cezareea, Hebron, Iope etc.
Munți din Israel	Tabor, Hermon, Garizim, Ebal, Muntele Măslinilor, Carmel etc.
Râuri și Mări din Israel	Râul Iordan, Marea Galileii, Marea Moartă

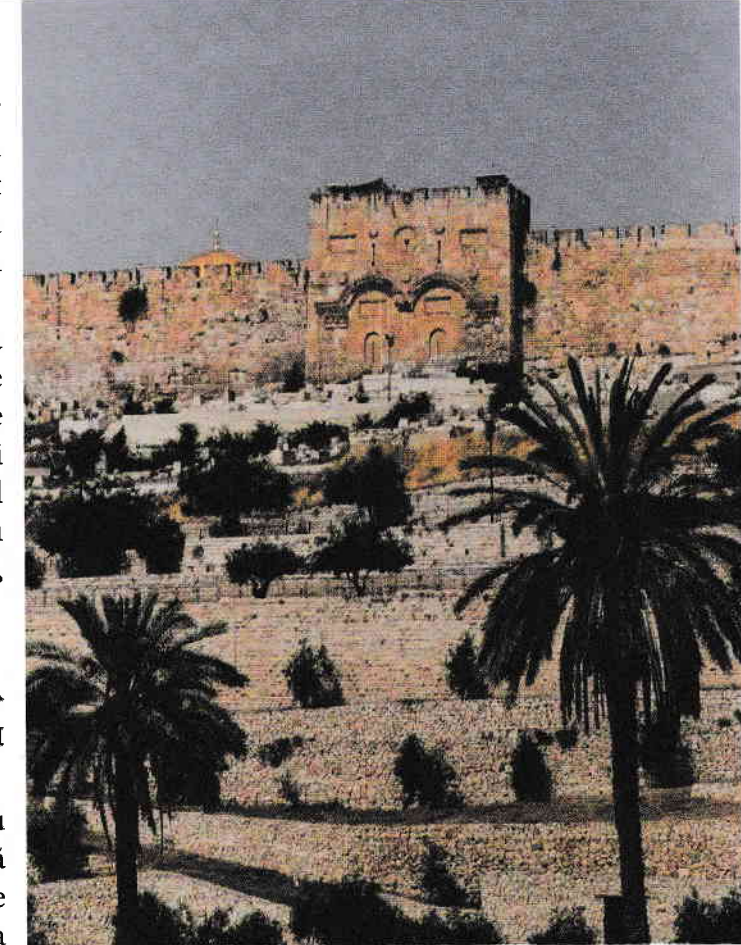
Evreii au locuit aici încă din secolul XIV-XIII î. Hr., odată cu cucerirea Canaanului de către Iosua. A urmat o perioadă de aproximativ 400 de ani în care poporul a fost condus de judecători, iar apoi a început perioada monarhiei. Primii împărați au fost Saul, David și Solomon, care au făcut țara să înflorească și au câștigat războaiele cu popoarele cananite. Deși Dumnezeu a sprijinit poporul, acesta s-a dovedit a fi deseori

neascultător. Ca urmare, Dumnezeu l-a pedepsit, îngăduind să ajungă sub diferite ocupații străine, ba chiar să fie exilat din această țară și dus în robie în ținuturi străine (Imperiul Asirian și Babilonian). Când s-au căit de păcatul neascultării lor, Dumnezeu a avut milă și i-a adus înapoi în Țara Sfântă. Evreii întorși din exil s-au grupat, în special, în jurul Ierusalimului.

După alte câteva sute de ani, a urmat o nouă perioadă dificilă pentru iudei, în care au fost cucerți de către romani. Ocupația romană a influențat extrem de mult viața acestei țări în vremea Mântuitorului. Între anii 44 î. Hr. – 14 d. Hr. a domnit Cezar August, împăratul în timpul căruia s-a născut Isus Hristos. Marele Imperiu Roman a ales dregători iudei pentru a conduce provincia, așa cum a fost Irod cel Mare, succedat de către fiii săi.

ASPECTE GENERALE REFERITOARE LA VIAȚA RELIGIOASĂ, POLITICĂ, SOCIALĂ ȘI FAMILIALĂ A EVREILOR

În Israel se puna un mare accent pe religie. Erau o comunitate bazată pe Legea lui Dumnezeu, cuprinsă în cartea lor de bază, numită Tora. Evreii Îl așteptau pe Mesia cel promis. În timpul vieții Mântuitorului, religia poporului iudeu se concentra în jurul Templului de la Ierusalim și a sinagogilor. Templul a fost reconstruit de

către Irod cel Mare, în anul 19 î. Hr., folosind planul inițial al lui Solomon. Sinagoga era un loc de întâlnire al credincioșilor iudei pentru rugăciune și citirea Legii lui Moise (Matei 21:13).

Scrierile Sfinte erau studiate cu mare atenție în diferite școli teologice, care au dat naștere unor grupări religioase distincte. Acestea purtau denumiri diferite, ocupând fiecare un rol important în viața religioasă a iudeilor. Cele mai cunoscute grupări religioase erau: cărturari, farisei, saducheii și esenienii.

Situația politică din vremea Mântuitorului era dificilă pentru iudei. Ocupația romană a implicat, deseori, și acte de gravă brutalitate, așa cum a fost masacrul din timpul lui Pilat (Luca 13:1). De asemenea, o mulțime de biruri și taxe îngreunau oamenii de rând, fiind o povară prea grea pentru cei mai săraci dintre iudei. Romanii s-au folosit de o gardă de oameni numiți irodieni, care strângeau aceste biruri. Treburile civile și religioase ale națiunii erau reglementate de tribunalul suprem, numit Sanhedrin sau Sinedriu.

Familia ocupa un loc central în poporul iudeu, iar copiii erau considerați o binecuvântare. În primii

ani de viață părinții se ocupau de instruirea copiilor, iar educația religioasă era făcută cu prioritate.

OCUPAȚII DE BAZĂ

În vremea lui Isus Hristos, ocupațiile de bază erau: cultivarea pământului, creșterea animalelor, pescuitul, comerțul, confecționarea corturilor etc. Fiecare tânăr trebuia să învețe o meserie, să muncească și să călătorească, de cele mai multe ori, străbătând pe jos distanțe de câteva zile. Evreii erau plătiți pentru munca lor în monede sau în produse. Cele mai cunoscute monede erau siclul și talantul.

În Israel existau două extreme: oameni foarte săraci și foarte bogați. O ilustrare a acestui fapt este povestirea cu bogatul nemilostiv, îmbrăcat în in și purpură, și săracul Lazăr, care își dorea să mănânce doar firimiturile de la masa bogatului (Luca 16). Din clasa de jos, cei mai avantajați erau cei care practicau o meserie, pe care o transmiteau copiilor. Așa a fost și în cazul lui Isus, care a învățat tâmplăria de la Iosif, tatăl lui. Cei mai săraci oameni erau zilierii sau lucrătorii cu ziua (Matei 20:1-16) și sclavii (Matei 18:25). Cei mai bogați erau comercianții, vameșii și cei ce dețineau proprietăți valoroase.

Aprofundare

1. De ce crezi că Dumnezeu a ales ca Mântuitorul să se nască într-un astfel de context?

2. Ce atitudine crezi că aveau oamenii de rând față de autoritățile romane și de ce?

3. Care crezi că erau așteptările evreilor din această perioadă istorică cu privire la Mesia cel promis?

4. Cum explici că fariseii și cărturarii cunoșteau foarte bine Legea lui Dumnezeu, dar totuși erau aspru criticați de Isus?

Să aflăm mai multe...

- Fariseii reprezentau cea mai mare și influentă grupare religioasă iudaică din perioada Noului Testament.

- Saducheii acceptau doar Legea lui Moise și respingeau învățătura despre viața de după moarte, înviere, îngeri și demoni.

- Esenienii puneau accent pe respectarea strictă a poruncilor și respingerea ritualurilor de la Templu. Ei respectau propriile reguli de puritate religioasă și așteptau împlinirea zilelor profețite de Vechiul Testament.

- Irodienii alcătuiau o gardă regală (de la numele dregătorului Irod) și acționau ca un fel de poliție neoficială a Templului, impunând hotărârile dregătorului.

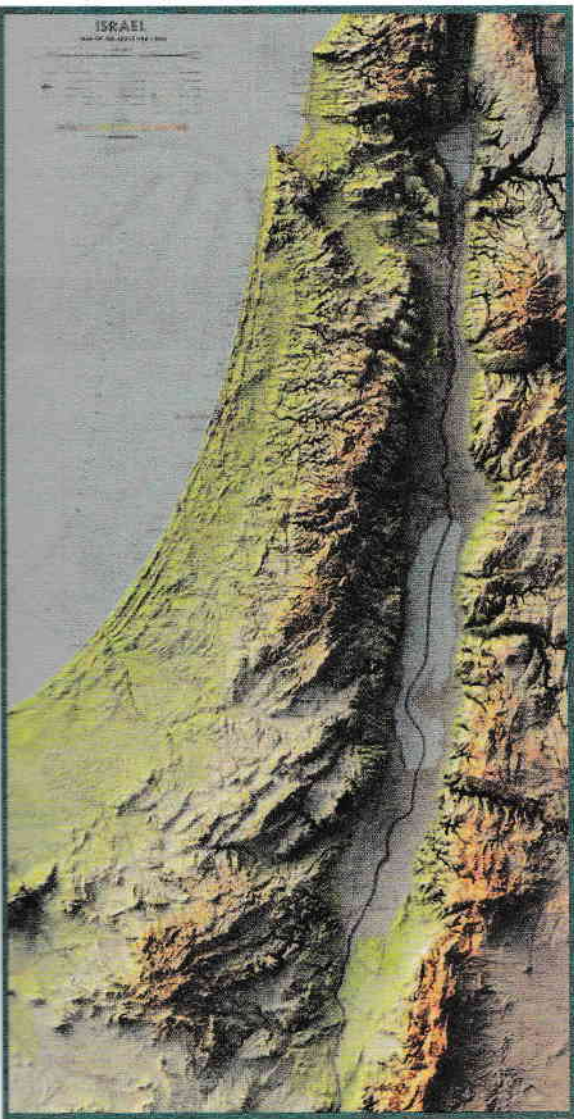
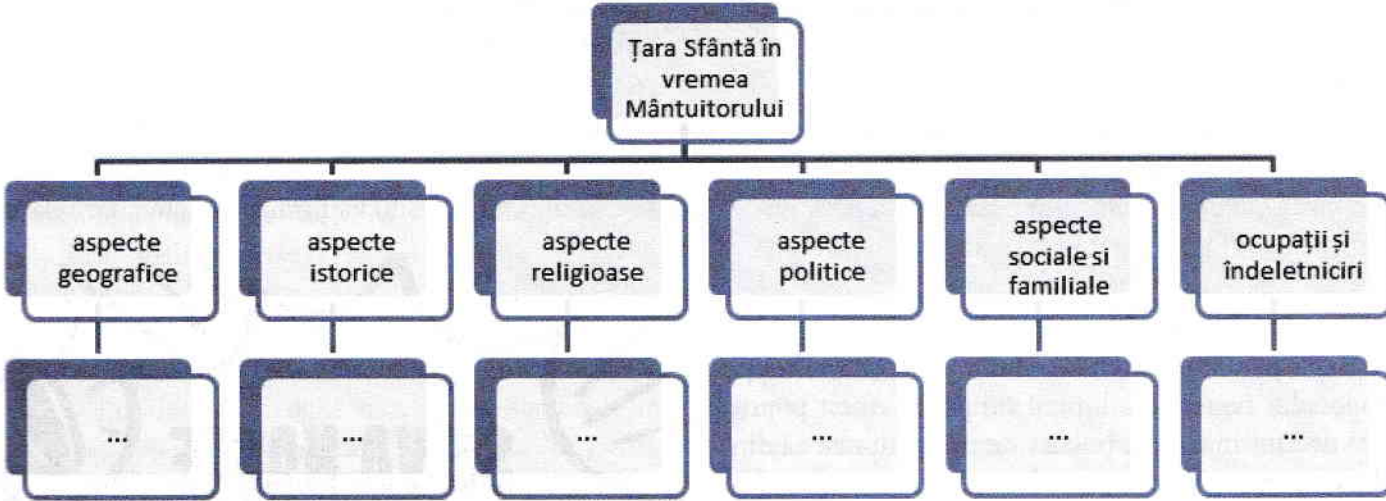
- Zeloții reprezentau o categorie de iudei care refuzau să plătească impozite romanilor și doreau, prin orice mijloc, să scape de domnia romană.

Vocabular

PROVINCIE = teritoriu geografic sau administrativ dintr-o țară.

1. Dezvoltă cât mai mult „harta mentală” despre Țara Sfântă în vremea Mântuitorului prin scrierea a cât mai multe caracteristici din domeniile menționate:

Identifică cât mai multe forme de relief pe harta alăturată.
 Notează-le pe caiet.

Compară cu o hartă inscripționată cu denumirea regiunilor și localităților.
 Scrie pe caiet ce forme de relief sunt în localitățile pe care le poți localiza pe hartă.

Gândește-te la trei motive pentru care ești mulțumitor că te-ai născut în România, în această perioadă din istorie. Prezintă-le într-o compunere de o pagină.